

[Krarup.]

et hvilket som helst andet erhverv, ville hans økonomiske udbytte vistnok være større alle andre steder end i landbruget. Nægtes kan det heller ikke, at mange landmænd gennem årene har påført en velvillig, kreditgivende købmand store tab, når landmanden fik henstand med betaling for såsæd, frø, læggekartofler og kunstgødning, de ting, som nævnes her i lovforslaget.

Et lovforslag som dette kan altså synes berettiget, selvom det må beklages. Men netop i år finder jeg nu ingen grund til, at dette lovforslag genfremsættes. Det er jo en ganganger fra 1932. Landbrugets forrentningsprocent er god i år, den er anslået til 6 pct., og selvom det vel sagtens er i underkanten af, hvad industrien ønsker sig, er den nøjsomme landmand godt tilfreds hermed, skønt dette jo kun er renten af den bogførte værdi, medens renten af ejendommens handelsmæssige værdi er betydeligt ringere. Endvidere vil der i år sikkert kun være et fåtal af landmænd, der ikke kan betale deres købmand for såsæd, kunstgødning og hvad de ellers køber hos ham. Man skulle derfor synes, at landmanden i år kunne slippe for denne på sin vis kedelige lovgivning. Men den anden part i sagen, købmanden, har jo også ret til at blive hørt, og når man fra erhvervets side ønsker en lov om denne fortrinsret igen i år, må det vel være udfra den betragtning, at det i de kommende år kan være betryggende, både for købmanden og også for vanskeligt stillede landmænd, at have en sådan lov.

Så slutter man sådan, at hvis man ikke fortsætter med loven i år, hvor den måske nok kunne undværes, vil det være besværligt at få en ny lov frem i et kriseår. Med andre ord, jeg forstår situationen således, at man ønsker denne lovgivning fortsat.

Mit parti finder det urimeligt at vedtage denne sikkerhedslov netop for indeværende år med den gode høst og de forholdsvis gode priser, men da også den anden part i sagen skal have sin ret, vil vi alligevel være villige til i et udvalg at drøfte, om det vil være formålstjenligt at gøre loven permanent. Til en sådan udvalgsbehandling er mit parti altså villigt.

Oluf Johansen: Jeg finder ikke anledning til at hidse mig op til storpolitiske betragtninger angående det foreliggende forslag. Der kan være forskellige meninger om betimeligheden af forslaget, det forstår jeg. Man kan spørge, om man med den ret høje forrentningsprocent virkelig behø-

ver en lov af denne karakter, men ved at tænke videre over sagen vil man komme til det resultat, at Danmark trods sin lidenhed alligevel har højst forskellige høstvilkår i de forskellige egne af landet, ligesom der er forskel på de forskellige størrelsesgrupper indenfor dansk landbrug. En egn kan have frodige vækstvilkår, en anden næsten misvækst, men een ting står fast: at et års høst danner grundlaget for hele høstårets økonomi og også i nogen grad for det kommende høstår, hvad angår forbruget af såsæd, frø, kunstgødning og læggekartofler. Er høsten dårlig, mærkes det stærkest i den del af høståret, hvor lofterne er fejlet og man skal lægge grunden til den nye høst.

Dette sidste opvejer de betænkeligheder, der kan fremføres mod lovforslaget, og da det er anbefalet af købmandsforeninger og husmandsforeninger, og da det er en frivillig sag, om en landmand vil drage nytte af loven, skal jeg anbefale lovforslaget til vedtagelse med ønsket om, at loven må blive brugt så lidt som muligt. Det er jo ikke en lov, der skal udnyttes, den skal kun bruges som hjælp i trang.

Landbrugsministeren (Bording): Jeg takker for den velvillige modtagelse af lovforslaget.

Til det ærede medlem hr. Krarup skal jeg sige, at jeg tror, det ærede medlem er enig med mig i, at ikke alene landmændene, men alle, der bor i Danmark, er interesseret i, at den danske jord bliver besæet, og når der kan være fare for, at enkelte landmænd ikke er i stand til at få deres jord besæet uden at låne penge til indkøb af såsæd, frø, kunstgødning og læggekartofler, og de har vanskeligt ved at skaffe sig kredit, synes jeg, det er naturligt, at man hjælper dem på den praktiske måde, der her er tale om. Det er en ordning, som gør det lettere for landmanden at få det, han har brug for, og som gør det mindre risikabelt for købmanden at levere varen. Der gøres ingen som helst fortræd noget sted, og der pålægges ingen tvang. Gennemførelsen af en sådan lov er en rent praktisk foranstaltning. Jeg ved godt, at nogle siger: ja, men i år har vi haft en stor høst, og landmændene har haft en stor forrentningsprocent. Dertil vil jeg sige, at der kan sagtens påvises eksempler på dygtige landmænd, der har haft en god høst, men hvis ejendomme f. eks. har været ude af drift, så at der skal meget til for at genrejse driften. Derfor er denne lov efter min mening påkrævet.